

het teniet. Zeus, de grote aanvoerder in de hemel, rijdt voorop, zijn gevleugelde wagen besturend, alles regelend en verzorgend. Hem volgt een leger van goden en demonen, in elf afdelingen gerangschikt, want Hestia alleen blijft in de woning van de goden. Van de overige voeren allen die tot de twaalf gerekend worden, hun gelid aan, zoals aan ieder zijn rang is toegewezen. Veelvuldig en verrukkelijk zijn de taferelen en wegen binnen het hemelruim, waarlangs het geslacht der gelukzaligen komt en gaat, elk zijn eigen taak vervullend. Al wie dat wil en kan, volgt, want Afgunst wordt buitengesloten uit de rei der goden. Wanneer zij ter maaltijd gaan en naar de feestdis, bestijgen zij de steilte naar de rand van het hemelgewelf, waarheen de wagens der goden, evenwichtig en goed bestuurbaar, gemakkelijk komen, maar de andere met moeite. Want het slecht gearde paard is zwaar en trekt de wagenmenner, door wie het niet goed is afgericht, met geweld naar de aarde omhoog. Dan wacht de ziel uiterste moeite en strijd. Want de zielen die onsterfelijk worden genoemd, wanneer zij de rand hebben bereikt, treden naar buiten en plaatsen zich op de rug van het hemelgewelf en terwijl zij daar staan, voert de omwenteling hen rond en zij zien wat buiten de hemel is.

27

De bovenhemelse streken heeft nog nooit een van de dichters hier bezongen en nooit zal hij ze naar waarde bezingen. Zij zijn als volgt, want men moet het wagen de waarheid te zeggen, vooral wanneer men over de waarheid spreekt. Het kleurloze, vormloze, ontastbare, werkelijk bestaande Zijn, alleen waarneembaar voor de geest, de stuurman van de ziel, het Zijn waarop alle ware kennis zich richt, is in die streken. Daar nu de goddelijke geest zich voedt met begrip en zuivere kennis, is hij – evenals de geest van iedere ziel die zich erom bekommert het haar toekomstige deel te ontvangen – verheugd als hij na lange tijd het zijnde terugziet; hij voedt zich door de aanschouwing van het ware en voelt zich gelukkig, totdat de omwenteling hem in een kring naar het punt van uitgang heeft teruggebracht. Tijdens die ommegang ziet hij de rechtvaardigheid zelf, hij ziet de bezonnenheid, hij ziet de kennis, niet de kennis die een begin heeft of die verschillend is in de verschillende dingen van wat wij nu de werkelijkheid noemen, maar de ware kennis van het werkelijk zijnde. Nadat hij op dezelfde wijze het overige wer-

kelijk bestaande heeft aanschouwd en genoten, duikt hij weer terug binnen de hemel en keert hij huiswaarts. Als hij daar gekomen is, voert de menner zijn paarden naar de ruif en werpt hun ambrosia voor en geeft hun daarbij nectar te drinken.

28

Dat is het leven van de goden. Van de overige zielen heft zij die het best de goden volgt, het hoofd van de menner tot in de buitenhemelse sfeer en wordt meegevoerd in de ommegang, hoewel zij verontrust wordt door haar paarden en slechts met moeite de werkelijkheid ziet. Een andere heft nu eens het hoofd, dan weer duikt zij onder en, omdat zij de paarden niet in haar macht heeft, ziet zij van de werkelijkheid het ene wel, het andere niet. De andere zielen reikhalzen wel naar boven en willen volgen, maar onmachtig als zij zijn, worden zij ondergedompeld en met de anderen rondgevoerd, elkaar vertrappend en op elkaar botsend, omdat de een de ander tracht voor te komen. Zo ontstaat een hevig rumoer, worsteling en gezweet, waarbij velen door de onbekwaamheid van de menners kreupel worden en van velen veel vleugels breken. En allen, hun grote inspanning ten spijt, gaan heen zonder ingewijd te zijn in de aanschouwing van het zijnde, en teruggekeerd moeten zij volstaan met het voedsel der mening. Waarom zij zich zo beijveren om de vlakke van de waarheid te zien? Het voedsel dat past voor het edelste deel van de ziel, is afkomstig van die weide daarginds en daarmee voedt zich de natuur van de vleugels, waardoor de ziel zich verheft.

Ook dit is een wet van Adrastea, de Onvermijdelijke, dat iedere ziel die als metgezel van een god iets van de waarheid heeft gezien, ongedeerd blijft tot de volgende ommegang, en als zij dat steeds vermag te doen, altijd voor schade wordt behoed. Maar wanneer zij, niet bij machte te volgen, de aanschouwing gemist heeft en door een ongeval, vervuld van vergetelheid en slechtheid, bezwaard wordt en zo bezwaard haar vleugels verliest en ter aarde stort, dan bepaalt de wet dat zij bij haar eerste geboorte niet geïncarneerd wordt in de gedaante van een dier, maar zij die het meest heeft gezien, in de kiem van een man die wijsgeer zal worden of minnaar van schoonheid of een dienaar van de muzen en van Eros; de tweede in de kiem van een wettig koning of krijgsheld en heerser; de derde in die van een staatsman of een